

GAZETA TRANSILVANIEI

ORGAN POLITIC NAȚIONAL

Redacția și Administrația
Braşov, Str. Prundului Nr. 15.
Telefon 226.

Apară seara în fiecare zi de lucru.

Abonamentul:
Pe un an Lei 60
Pe 1/2 an „ 60
Pe 1/4 an „ 60
Pentru străinătate în doi

Românii din Secuime

Infăptuirea unității noastre politice i-a aflat pe Români din Secuime în plin proces de desnaționalizare. Șovinismul unguresc și-a descărcat toată furia și teroarea asupra acestor elemente răslețite, căutând prin tot felul de mijloace să-i separe de corpul neamului, despărțindu-i de curentul național, rodul de curentul vieții naționale rodul de curentul vieții naționale.

În felul acesta multora dintre dânsii li s-au paralizat funcțiunile culturale și li s-a șters caracterul românesc; la cei mai mulți a-bia mai trăiește o slabă conștiință a sângelui, celelalte note etnice distinctive fiind în dispariție.

Acum numai în județul Trei-Scaune sunt la vreo 15,000 Români, și an au uitat cu desăvârșire limba românească, sau abia o mai vorbesc. Mulți dintre aceștia, supt presiunea autorităților ungurești, au trecut în 1917 la religia catolică sau reformată, rupând astfel ultimul fir, ce-i mai lega de sufletul românesc. Atari elemente, deslipite de trunchiul național, cu caracterul românesc completamente anihilat, mai avem multe și în județele Ciuc și Mureș-Turda.

Cauza acestei desnaționalizării, în afară de presiunea elementului unguresc, a mai fost și slăbănia cărturarilor români din acele părți. Cei mai mulți preoți nu și-au făcut datoria, ba unii au fost chiar ei promovatorii maghiarizării. S'a aflat un preot, a cărui inconștiență o așa de crasă, încât acuma, după intrarea armatei române în Ardeal, a liberat poporenii săi certificate, de trecere la religia reformată, cu scopul de a-i scuti de serviciul militar.

Cu toate acestea, prăbușirea dominației străine și consolidarea stă-

pânirii românești au avut darul să provoace și în aceste părți un curent de trezire națională; deși agenți străini caută să paralizeze acest curent, încercând să sugereze bieților Români convingerea, că stăpânirea noastră e numai trecătoare, e un simplu episod în marea desfășurare dramatică a evenimentelor.

Cum întâmplările mai recente sunt de natură a zădărnici uelțirile agenților bolșevici, curentul de revenire la conștiința națională, negreșit, se va întări. Și statul român, prin organele sale, e dator să-i dea întreg concursul operei de salvare, pe care trebuie s'o întreprindem.

Consistoarele, mai întâiu de toate, pe preoții nevrednici să-i înlocuiască cu cele mai bune elemente, pe cari le avem.

Cum factorul cel mai puternic de maghiarizare a fost școala, trezirea și alimentarea conștiinței naționale se poate face tot prin școală. Și suntem de părerea, că tocmai aici ar trebui trimise cele mai valoroase forțe didactice, de cari dispunem. Ca acești dascăli să se poată dedica cu tot sufletul înaltei misiuni, desfășurând o activitate poate și mai vie în afară de școală, ar trebui să fie salariați în plus, asigurându-li-se o bună stare materială.

Înși slujbașii statului, să fie rețuți dintre cele mai selecte valori, pe cari le avem. Comparația, pe care țărânul din Secuime va face-o între administrația românească și cea ungurească, să fie negreșit în favoarea noastră, fiind și acesta un element de atracțiune și un puternic motiv de mândrie națională.

Sperăm, că se vor lua măsuri în acest sens.

Expozeul domnului Maniu

Ne trebuia puterea de stat...

D. Iuliu Maniu ia apoi cuvântul și face un luminos expozeu asupra situației noastre din trecut și prezent, lămurind o mulțime de chestiuni. Spune că prin proiectele de reforme prezentate Marelui Sfat Consiliu Dirigent are intenția să introducă civilizația occidentală pe aceste plaiuri. Stăruiește asupra piedecilor cari au întârziat 7 luni la prezentarea proiectelor. O piedică a fost neînțelegerea provocată de armistițiul dela Belgrad care cuprindea două dispoziții, anume: armata aliaților ce intră pe teritoriul Ungariei nu se va amesteca în afacerile interne, iar administrația va rămânea în mâinile guvernului unguresc. Dreptul nostru se baza pe suveranitatea națională și pe baza decretului-lege, guvernul unguresc însă făcu o interpretare care a dat naștere la o întreagă serie de situații sinistre pentru noi. Ungurii aveau în mână organismul de stat, comunicația, organiza propaganda bolșevistă pentru a produce avarie și să ne împiedice să ne consolidăm. C. D. cu toată energia a căutat să pună mâna pe puterea de stat fără de care nu putea să funcționeze noul organism de stat înființat la noi. Alte piedeci au fost: grevele continue, linia demarcativă.

Ajutorul Regelui, al armatei, al poporului românesc întreg

Însăși ne-a venit ajutorul dela Regele și glorioasa armată română. Trecem apoi în faza ofensivei glorioase: armata Țării Românești îl fixăm la Tisa. Armata română, cu un avânt inspirat, a șters durerea neamului. A treia fază de activitate a armatei este cea din urmă, a defensivei schimbate în ofensivă care sperăm să ne ducă la înimă dușmanului care ne-a robit o mie de ani (aplauze).

Ajutor de înaltă valoare am avut în Guvernul regal care în orice chestiune ne-a împlinit dorințele cu inimă caldă (aplauze). Cu toate greutatețile de acasă, guvernul regal a făcut totul ca problemele grele să fie rezolvite bine și cuminte.

Ajutorul cel mai mare însă, ni l-a dat cumințenia și cumpătul poporului românesc: Toate straturile sociale au stat cu dragă inimă în ajutorul scopului avut. A trebuit să facem o armată ca să susținem ordinea; au alergat sub steag toți cu bucurie. Toți agenții curentelor subversive n-au putut face nimic, cu toată puterea de stat. România nu poate fi învinsă de nici un dușman decât de păcate interne. Sunt convins că națunea română a moștenit arta de guvernare dela Romani și acest talent de guvernare hărăzit și-l va păstra, cum l-a păstrat până aci prin negura veacurilor. Vom ține ca să ridicăm viața publică la civilizația la care suntem predestinați.

Cum înțelegem suveranitatea națională

Vom ține la democrația adevărată pe care vom introduce-o în toate instituțiile de stat. Noi înțelegem suveranitatea națională nu în o tendință de aspirare, ci de îndărtare a țării. Vom susținea dreptatea socială: să se stabilească raporturile sănătoase în diferitele straturi sociale, să se ocrotiască cel slab. Statul nostru va însemna dreptate pentru toți. Ne vom năzuca în deprinderea vieții de tot să fim cu desăvârșire corecți și dreți.

Nu ne vom pierde cumpătul și nu ne vom desorienta. Națunea română va ține căderea dreptății pentru instapânirea dreptății și moralei superioare pe aceste plaiuri.

Cu încredere și bunăvoință va căuta neamul românesc să adune pe toți în jurul său, va face o politică de validitate a drepturilor sale și de pacificare. Năzuința C. D. n'a rămas fără rezultat: poporul sădesc a hotărât alipirea. (Aplauze.) Avem datoria să judecăm starea sufletească a acestor popoare și să aplicăm măsuri rezonabile, să fim prevenitori și să le atragem atenția că le vrem toată dreptatea, dar nu putem suferi privilegiile moștenite. Democrația pretinde ștergerea privilegiilor. Nu va fi o nedreptate această pierdere, ci o urmare firească a curentului democratic.

Nici un șiretlic: răspunderea pentru cecece putem face...

Revin la acuzele socialștilor. În Constituția vom sta pe baza principiilor dela Alba-Iulia. Aici trebuie să ne întrebăm ce este de făcut înainte de Constituția. C. D. nu poate să ia răspundere politică pentru îndeplinirea momentană a celor două postulate. La pregătirea proiectului ne-am condus de două considerații, una

principiară: să nu ne despărțim de principiul pentru cari am luat angajament politic și moral, și alta practică: să introducem astfel de instituții ca să luăm deplină responsabilitate a traduce în realitate cele două principii. Trebuie să fim seamă de posibilități. Resping învinuirea că ar fi un șiretlic. Nu-i nevoie de șiretlic pentru ca națunea română să-și poată valida drepturile sale istorice.

Prin proiectele de lege se înfăptuiește democrația și unirea desăvârșită cu vechiul regat, fără condiții, iar dacă păstrăm încă o autonomie, aceasta este numai ceva strict necesar pentru necesități practice. Nenorocirile despărțirii trebuie să le corectăm prin unire desăvârșită. (Aplauze prelungite.)

Ședința se suspendă.

Consiliul Dirigent și Marele Sfat Național respectă libertatea opiniei.

Adrese socialiste. — Răspund d. Iuliu Maniu. Marele Sfat primește 11 articole. Discuția se oprește la articolul 12.

Ședința de luni după amiază.

Sibiu, 6 August.

Ședința se deschide la orele 4.

D. Dragomir secretar citește aceste două adrese ale membrilor partidului social-democrat din Marele Sfat, și celor doi șefi socialiști de resort:

Domnului dr. Teodor Mihali

vice-președintele Marelui Sfat.

Subsemnații reprezentanți ai partidului social-democrat din Marele Sfat Național în urma atitudinii provocatoare ce d. șef de resort dr. Ion Suciu și majoritatea membrilor Marelui Sfat au avut-o față de noi în ședința de azi, 2 August, căutând ca prin teroare să se impună punctul lor de vedere în mod solidar declarăm:

Principiile noastre fiind îndeobște cunoscute ca republicane prin atitudinea observată n'am făcut altceva decât am respectat aceste principii.

Adunarea națională din Alba-Iulia când ne-a ales în Marele Sfat a avut cunoștință despre aceste principii ale noastre și cu toate acestea a aprobat ca și partidul social-democrat să concureze la făurirea și consolidarea noului Sfat român.

Deoarece însă Marele Sfat nu mai înțelege să respecte principiile și ideile noastre și deoarece proiectul legii electorale s'a pus la votare și s'a primit în general în absența noastră, determinată de brutalizarea la care am fost expuși, fiind această procedură imparlamentară, noi nu mai putem lua parte la desbateri, ceace cu onoare vă aducem la cunoștință. Buciuaneanu, Borcuța, Albani, Surdu, Bernan, Grădinar, Jumanca, Flueraș, dr. Nora Lemeni, Valeriu Roman, Reșean, Ciser, Brătășean, Ardelean, Moga, Isac.

D-nului dr. Teodor Mihali

vice-președintele Marelui Sfat Național

Stimate domnule vicepreședinte.

Cu onoare vă aducem la cunoștință că noi neputându-ne identifica cu reforma electorală primită în general de onor Marele Sfat național, care reformă nu conține două din principiile cardinale stabilite la Alba-Iulia: votul femeilor și reprezentarea minorităților, am hotărât a ne da dimisia din Consiliul dirigent.

În urma evenimentelor petrecute în ședința din urmă ne simțim dispensați de datoria de-a ne motiva mai pe larg această dimisie.

Vă rugăm domnule președinte lua la cunoștință și a comunica Marelui Sfat demisiunea noastră. Cu deosebită stimă: Iosif Jumanca, Ion Flueraș.

Sibiu, 4 August 1919.

Se da cuvântul dl. Iuliu Maniu, D-sa declară că nici un membru al Consiliului dirigent n'a provocat scena petrecută, iar Marele Sfat n'a terorizat pe nimeni, și a respectat libertatea cuvântului, cum s'a și văzut, căci vicepreședintele Marelui Sfat și dl. Goldiș și-au exprimat convingerile în această direcție, iar d. președinte a îndrumat la ordine pe turbulenți. Incidentul s'a aplanat deci în mod parlamentar și membrii socialiști și-au primit întreaga reparația. În incidentul dureros nu s'a provocat din cauza unor principii. Nu suntem judecători ai nimănui. Dar țin să constatăm că incidentul a fost provocat chiar de membrii partidului social-democrat; după victoriile ce le-am avut, am ținut să ne

Continuarea discuției la articolul 2.

Președintele Mihali redeschide ședința. Vorbesc dd. Pătăcean și Maniu. Șeful de resort Goldiș spune că prin discursul de Sâmbătă, ședința de după amiază, n'a avut intenția să desavueze pe d. dr. Suciu, cum se svonește prin oraș; în Consiliul dirigent domnește uniate de vederi.

D. dr. Pompiliu Nistor cere să se precizeze la articolul 2 al proiectului de reformă electorală dacă alegerile se fac făcându-se seamă de împărțirea veche de județe care se făcuse nu după omogenitatea geografică, economică și etnografică, ci după intențiile politice de suprimare a naționalităților. Amendamentul dsale rămâne să se discute la articolul 18.

exprimăm omagiile față de eliberatorul și înfăptuitorul României Mari. (strigăte: Trăiască Regele! aplauze) În poporul nostru este adânc înrădăcinată ideea monarhică. Demonstrația socialistă a stârnit reprobare generală (adică nu se sculaseră în picioare când s'a strigat trăiască Regele.) Regretăm că s'a dat curs pasiunilor. Căci Marele Sfat a trecut peste regulamentul urzindu-se incidentul. Noi nu împiedecăm pe social-democrați să ia parte la ședințe. Dacă nu vrem să vină, regretăm. Aci toți pot să deprindă drepturile ce le au dela Adunarea Națională dela Alba-Iulia. Noi suntem credincioși apărători ai hotărârilor dela Alba-Iulia. Cei doi șefi de resort socialiști, au dezvoltat o activitate frumoasă, au făcut străduinți sincere, li suntem mulțumitori.

Totdeauna au făcut dovada unui adevărat sentiment național: Constat adevărul. (Aplauze.)

Președintele: luăm cunoștință de răspunsul domnului președinte al Consiliului Dirigent.

Raportorul comisiei de examinare a proiectului de reformă electorală citește din nou articolul 2. Voci din public cer ședința de resort, dr. Suciu, explicații. Dl. Dr. Suciu propune să se primească articolul fără schimbare. Se pune la vot și se primește.

Se trece apoi cu ușurință peste celelalte articole, până la art. 12 care stăruiește o discuție interminabilă. Doar articolul 9 face nițică vâlva. Mulți cer ca magistrații să n'abă drept de vot, pentru ca să nu poată face politică.

Pot avea corpul didactic și preoșimea drept de a fi aleși deputați?

În jurul acestei chestiuni se iscă o discuție cu argumente nenumărate, de-o parte și alta. Profesorii, învățătorii și preoții încep o campanie sistematică pe această temă.

Dr. Ghibu stăruiește pe larg asupra rolului ce l-a avut învățătorimea pe vremuri și-l va avea, dar concludă că ar fi în defavorul școlii dreptul de a fi aleși deputați și învățători.

Dr. Ion Mateiu pe baza unei psihologii documentate pretinde acest drept, pentru că învățătorii sunt forțe sociale reprezentative cari trebuie să fie și în Constituția.

Spune că învățătorimea din vechiul regat dispune de dreptul acesta, și de ce numai învățătorimea de aici n'ar fi îndreptățită la eligibilitatea parlamentară?

Țărânul Vasilescu din Radna vorbește în dulcea graiu bănățenesc contra amestecului în politică, pentru că în acest caz învățătorii s'ar retrage dela catedra pe care țărânii o plătesc scump și ar căpa-ta gustul politicii, căci școala li-ar fi prea puțin. N'au învățătorii zilnic parlamentul celor 70-80 de copii? Ce vreau mai mult? (râsete, aplauze.) Iar dacă ar fi învățătorii cari s'ar ocupa cu gândul deputăției, să facă bine să parasească școala cu 6 luni mai înainte de a candida.

Discuția se continuă cu aprindere în ședința de Marți dimineața, orele 9.

G. Precup vorbește pentru dreptul de a fi aleși deputați și profesorii și învățătorii. Prof. dr. Nicolae Bălan e contra pentru că are temeri că școala are să fie demoralizată de politicianism. Șeful resortului de finanțe, Dr. Aurel Vlad anunțește dispoziția legală că nimeni nu poate fi

Desbaterile Marelui Sfat Național

— Dela trimișul nostru special —

Aniversarea Onomastiei M. S. Reginei. — Ministrul Basarabiei la Marele Sfat. — Marele expozeu al d-lui Iuliu Maniu despre cauzele întârzierii de a prezinta cele două proiecte de reforme și despre spiritul acestor proiecte.

Ședința de luni, 4 August

Sibiu, 6 August

Președinte: dr. Teodor Mihali, secretari: Silviu Dragomir și Ionel Pop. Pe banca șefilor de resort dd.: Iuliu Maniu, Hoșegan, Goga, Goldiș, Vlad, Branție și Bolli.

Sărbătorirea onomastiei

M. S. Reginei

Dr. Mihali, președinte, anunță că în biserică catedrală din Sibiu s'a slujit o liturgie pentru M. Sa Regina. Marele Sfat Național are datoria să-și exprime omagiile față de adorata noastră Regină. D-nul Silviu Dragomir citește următoarea telegramă:

M. Sate Reginei Maria

Cartierul Regal

Marele Sfat Național al Românilor din Transilvania, Banat și ținuturile ungurene trimite Maj. V. Regina tuturor Românilor, cu prilejul aniversării nașterii M. V., expresia omagiului unanim și caldei admirăției pentru înalta pildă de abnegațiune și devotațiune pe cari M. V. le-a dovedit atât în trecut cât și în clipele de azi, când vitejii noștri

ostași poartă flamurile victorioase ale țării spre capitala vechilor asupritori ai neamului românesc.

Teodor Mihali

v.-președ. M. Sf. Naț.

Telegrama este primită cu aclamați unanime.

Ministrul Inculț în Marele Sfat

Îndată după citirea telegramii omagiale intră în sala de ședințe a Marelui Sfat ministrul Basarabiei, d-l Inculț. D-sa este salutat de președintele Marelui Sfat, apoi la cuvântul d-nul

Iuliu Maniu, care dă expresiune mulțumirei Consiliului Dirigent pentru onoarea ce ne-o face d-nul Inculț, unul dintre conducătorii cei mai devotați ai Basarabiei și mai chemați să lucreze pentru consolidarea României Mari. Răspunde d.

Minstru Inculț, mulțumind pentru primirea călduroasă a Marelui Sfat și a Consiliului Dirigent și dorința succes de muncă. Am început unirea dela Nistru, spune d-sa, și sunt fericit că am ajuns la Tisa; am început ca cei diotăi și cei mai neașteptați. (Aplauze). Noi am fost singura mângâiere ca visul nostru va fi împlinit. Își exprimă mulțumirea când vede pe ce baze democratice se așează viața poporului nostru din Ardeal.

Românii Grăbiți și vă înscrieți în listele de alegători, ca să nu pierdeți dreptul de vot.

salarizat de două ori din partea statului, ca învățător și deputat. Prof. Ax. Banciu stăruiește să se facă o unificare și să se adopte articolul din legea regatului "care dă drept și corpului didactic să candideze pentru parlament, și nu înțelege de ce incompatibilitatea alegerii să se susțină la noi Corpul didactic trebuie să-și aibă reprezentanți în parlament.

Petru E. Papp, protopopul Beiușului spune că pentru atmosfera sărbătorească, disciplina de partid și solidaritatea la alegeri — primește propunerea comisiei.

Contra propunerii comisiei mai vorbesc dl. Pavel Dârlea și I. Groșorean.

Raportorul dr. Bucșan spune că comisia nu primește amendamentul profesorilor. Dreptul de a fi ales deputat îl are fiecare cetățean. Doar o restricție: funcționarul de stat ales deputat trebuie să renunțe la postul său, altfel ar fi o stare de privilegiu, ori democrația nu admite privilegiu. Nu-i adevărat că mandatul de deputat este o funcțiune vremelnică. Misiunea deputatului te cere întreg, ca orice funcțiune de stat. Motivarea cu munca dezvoltată de corpul didactic nu este suficientă, pentru că mai presus de muncă stă sacrificiul. Noi suntem o generație de sacrificiu. Rog primii propunere: comisiei. S'a pus la vot.

Majoritatea primește propunerea comisiei. La ordinea de zi se anunță ședința festivă pentru d. Brătianu.

Orestături zi de zi

In dogoreala soarelui cu dinți.

Nu știu ce vor fi gândit Ungurii în fața condițiilor puse de Români. Pe mine, unul, mă cam neliniștesc. Și nu fără motiv.

Miraculosul efect al nemulțumirii și protestărilor generale în contra scumpirei traiului, îl cunoaștem cu toții: O urcare și mai mare a prețurilor, în timpul din urmă! Și-i natural: ce-i mai ușor decât să urci un preț, când nu te întrebi de motiv!

Înțeleg să ridic azi prețul unsorilor bună oară, când ai atâtea de uns: ba, o mașină din care să alunece mai ușor și mai repede cutare permis nepermis, ba o ușă care scriștie prea îngrozitor pe urma unui pungaș prea încărcat etc. Nu pot pricepe însă pentru ce crește, acum în cărni, de pildă, când numărul porciilor fie și de câni — și al vitelor, mai ales încălțate, e atât de horrend?

Dar senzații, zăpăcit de foame, începusem să hoinăresc prin grădina zoologică. Era vorba doar de condițiile din Budapesta. Mă cam puse pe gânduri acestea, când mă gândesc la trista experiență, că prețul mărfurilor, la noi crește în raport cu înmulțirea lor.

Și când văd pornite vagoanele cu vite, grâne și cucuruz de peste Tisa, involuntar îmi răsar înaintea ochilor pungile în veci nesățute ale speculei, care nici odată nu va fi în stare să prețuiască scumpetea sângelui cu care aceste încărcături au fost plătite.

Mă mângâie însă o vorbă cuminte: "Nici un bine, fără rău", — va veni poate, în chipul acesta, mai curând vremea ca să știe și românul că menirea binecuvântatei deschizături de sub nas nu e numai că roandă și să înghiță ceea-ce n-are, ci să rostească și ceea-ce-l doare.

Nu uitați că vecinii noștri din sudul Dunării încep să pregătească și să ridice furci pe seama speculanților!

Cărcotas.

In atențiunea Consiliului Dirigent

Avem informații pozitive, că proprietarii, a căror pământ în sensul proiectului de reformă agrară, are să fie expropriat, căuta prin tot felul de mijloace și meschine subterfugii, să eludeze dispozițiile legii. În vederea acestui scop se străduiesc să câștige sprijinul și vinovata bunăvoință a autorităților. Cum la noi sunt destui oameni slabi de caracter, ni-e teamă, că manevrele acestor proprietari vor reuși.

Ce-i drept, proiectul de lege are un articol, care declară nevalabile toate vânzările de pământ, făcute cu scopul de a evita exproprierea. Această măsură trebuie să se execute însă fără nici-o protejată excepție. Tărâniimea, care sângerează și astăzi pe front, trebuie să capete pământ: Aceasta e singura recompensă materială pentru imensele sacrificii, pe cari le-a adus.

Cerem deci Consiliului Dirigent, ca luând măsuri așpe, să împiedece o eventuală falșificare și ciuntire a reformei, care se pregătește.

O campanie a lui Wilson.

Washington. Se pare că președintele Wilson voește să abandoneze politica de conciliare ce caută să și-o păstreze față de senatorii republicani. O notă publicată într-un ziar american și anunțând că textul tratatului franco-american nu va fi comunicat Senatului, înainte ca președintele să fi terminat turneul de propagandă, se consideră ca respingere a moțiunii depuse de senatorul Lodge.

Preparativele în vederea turneului președintelui continuă cu activitate și dovedesc, că șeful Statului nu intenționează să abandoneze ofensiva ce și-a propus să desvolte în circumscriptiile senatorilor contrari Ligei — (Le Journal.)

Pomenirea eroilor

Eri 7 August (25 Iulie st. v.) s'au împlinit doi ani dela memorabilul contra-atac dela Bizighești (sud de Mărășești) când Batalionul II din Regt. 7 Prahova, sub comanda Majorului Malamuceanu, a respins și pus pe goană numeroase trupe bavareze, cari, după ce terminaseră cu rușii, atacau cu furie aripa dreaptă a Diviziei 5.

Din inițiativa comandantului și a ostașilor supraviețuitori ai acelei crâcne lupte, în care Batalionul a pierdut aproape jumătate din efectivul său, s'a oficiat eri la ora 10 dim. la Warte, la mormintele celor 21 de grăniceri, un serviciu divin pentru pomenirea eroilor căzuți.

Au luat parte delegații dela toate corpurile de trupă din garnizoana Brașov. În jurul mormintelor frumos împodobite cu flori și cu brad, strejuiau soldații cari luaseră parte la acea memorabilă luptă.

Serviciul divin a fost oficiat de preoții Prișcu, Mureș și Dr. Stinghe. Când aceștia au citit pomenirea morților, și în special au rostit numele eroului Căpitan Mihalache Constantin — cel mai viteaz și cel mai iubit dintre cei căzuți — trupa și întreaga asistență au ingenunchiat. Muzica Ru-tului 89 a întonat imnul funebru. A fost tristă, simplă și impunătoare această cinștire a eroilor.

Comandantul a ținut ca totul să se petreacă în cea mai strictă și pioasă înțimitate. Nu s'au rostit cuvântări. Ori cât de meșteșugite ar fi fost, ele nu s'ar fi putut ridica la înălțimea unei asemenea neperitoare glorie.

Ceremonia s'a terminat la ora 12 prin darea onorului și defilarea trupeii în fața mormintelor, în sunetul muzicii care intona: „Deșteaptă-te Române”.

După parasta a avut loc o gustare unde părintele Prișcu a ținut o mică cuvântare pomenind eroismul românesc, puterea, de sacrificiu și preamărină pe marile noastre rege M. S. Ferdinand I. Rep.

Informațiuni

Correspondențele trimișilor noștri speciali la desbaterile Marelui Sfat le publicăm cu întârziere din cauza circulației defectuoase a poștei, și-ai din cauza lipsei de loc. Astăzi n'am avut loc să inserăm corresponsențele despre ședințele importante de Luni și Marți ale Marelui Sfat. Admirabilul expozeu de Luni al dlui Maniu, cuprinzând lămuriri asupra tuturor chestiunilor importante ale zilei, îl vor avea cititorii noștri în numărul de mâine.

Stenograful Marelui Sfat, singurul stenograf care face o muncă extrem de încordată, este d. Vasile Vlaicu. D-sa va publica în curând un manual de stenografie cu clișee, care va putea fi utilizat cu ușurință de ori-cine vrea să-și însușiască scrisul stenografic.

Generalul de Bestelnau — membru al academiei de belle-arte din Paris. Generalul de Bestelnau, apărătorul dela Nancy și Verdun, a fost numit membru al academiei de belle-arte din Paris.

Conscrierea alegătorilor din Brașovul-vechi. Localul de conscriere a alegătorilor pentru Brașovul-vechi se află în școala evanghelică Str. Lungă Nr. 71.

Te-Deum Din prilejul învingerilor armatei române și a intrării ei în Budapesta se va oficia un Te-Deum în biserică română gr. cat. din Brașovul-vechi Duminecă în 10 August la ora 10-jum. a. m. Sunt rugați să participe cât mai mulți credincioși din Brașov și jur. — M. Brumboiu protopop.

Ungurii intervin pe lângă Aliații. Lyon, 6. — Se anunță din Budapesta: Primul ministru Peidl a cerut Ententei ca să-i procure 7 mii oameni de trupă în Budapesta, pentru a păzi acest oraș împotriva garnizoanei române. Ententa zice că ar fi primit această cerere, în urmă însă a refuzat de a scoate pe Români din Budapesta.

Ce se petrece în vestul Ungariei. Din vestul Ungariei se anunță răscoale antibolșeviste. Tărâni năvălesc în orașele mai mici și linșează pe bolșevici. Se semnalează pretutindeni prădăciuni și incidente sângeroase.

25.000 lei pe chipul lui Foch. Cerându-i-se mareșalului Foch unul din chipurile ce a purtat în război, ca să fie vândut în scop de binefacere, un englez l'a reținut plătiind o mie lire sterline.

Interzicerea comerțului privat cu arme de război. Conferința dela Paris a interzis în toată lumea comerțul privat cu armele de război.

Văduva lui Tisza. Văduva contelui Tisza s'a prezentat la prefectura din Oradia-Mare și a rugat să i se înlesnească mijloacele de a se muta la București.

Vorbirea prim-ministrului român. a d-lui Brătianu, la propunerea d-lui Anrei Barseanu, a fost trecută în întregime în procesul verbal al ședinței festive de Marți a Marelui Sfat.

Suntem informați, că publicul românesc alegător nu se prezintă la comisia însărcinată cu conscrierea alegătorilor. Nu voim să credem, că poporul nostru ar fi așa de indiferent, renunțând la exercitarea celui mai important drept politic. Asta ar însemna, că nu înțelegem poanca vremilor, că nu avem maturitate politică și că votul universal nu-l merităm, neștiindu-l aprecia dupăcum se cuvine.

Apelăm la frunțașii satelor, să-și facă datoria, lămurind popoului importanța politică a votului universal, precum și consecințele triste, ce ar decurge din neexercitarea acestui drept.

În numărul de eri al ziarului nostru publicul brașovean a aflat, unde trebuie să se prezinte pentru a obține certificatul de alegător.

Când vor înceta ostilitățile. „Petit Parisien” a cercetat printre parlamentari, care va fi data ratificării. D. Viviani declarase, că se va face la 11 August. Societății unificății însă, care nu fac parte din comisia de pace, vor cere opt zile pentru studierea raportului d-lui Barthou, care nu va fi gata înainte de 9 August.

În orice caz, tratatul se va ratifica înainte de separarea Camerelor, adică înainte de 11—15 Septembrie.

Starea de asediu și censura se vor ridica chiar în ziua ratificării tratatului.

Judecarea ziaristilor implicați în afacerea Guenther. Comitetul „Sindicatului ziaristilor” s'a constituit în juru de onoare pentru judecarea ziaristilor implicați în afacerea listei Guenther și a documentelor rusești precum și a acelor cari au avut o purtare nedemnă în timpul ocupației.

Imediat ce instrucția va fi terminată, juriul își va începe deliberările după o procedură dinainte stabilită.

Bulgaria anunțată de ocuparea Budapestei. Luni d. a. dela orele 7, comandamentul francez din Bulgaria a dat un comunicat, care anunța intrarea Românilor în Budapesta. Vestea a produs o mare impresiune.

Depunerea armelor și explozibililor de către cetățenii Budapestei. După intrarea trupelor noastre în Budapesta, comandamentul armatei române a ordonat să se ia ostăteci, făcând răspunzători de orice atentat în contra unităților sau militarilor români sau aliați.

S'a ordonat imediată depunere a armelor și explozibililor, care se află în mâinile populației.

Îndată ce trupele noastre au intrat în Budapesta, comandate de generalul Rudescu și colonelul Ștefănescu-Amza, faptul a fost comunicat Marilor Puteri.

Petrecere de vară. Societatea Costenilor aranjează pentru ziua de Duminecă 10 August, în caz de timp favorabil, o petrecere cu dans în Valea-Cetății (dosul Tâmpel).

Venitul curat este destinat pentru ridicarea monumentului Eroilor români. Invităm ca toată lumea să participe la această petrecere, având în vedere scopul venitului.

Verificarea mandatelor delegației bulgare Lyon 5. — O comisie prezidată de dl Jules Cambon și compusă din d-nii: Henry White (Statele-Unite); Sir Crow (Anglia), San Martino (Italia) și Matsui (Japonia) s'a întrunit Luni dimineața ca să verifice mandatele delegațiilor bulgare.

Toate mandatele au fost în regulă.

Aviz important

Extras din ordonanța Nr 21 și 25. modificată a comandamentului trupelor din Transilvania. Vor fi considerate ca infractari: acei cari fără rea credință prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc, vor comunica, colportă, comenta în orice chip știri fie adevărate fie imaginare sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privitoare la armata română. Aceasta infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare pe timp de război.

Aviz: Societatea Sodalilor meseriași români „Lumina” invită pe membri societății la o adunare extraordinară pe Joi seara 21 August la 6 oare, a doua adunare nu s'a convoacă.

Iancu G. Coliban președinte.

Ultima oră.

Comunicat oficial din 7 August st. n.

Frontul de Est. Schimburi rare de focuri de pușcă și mitraliere. Frontul de Vest. Diviziile dușmană continuă cu depunerea armelor. urmăresc câteva unități răslețe cari s-au retras spre Nord, în regiunea Erla. Noile trupe române cari au intrat în Budapesta, au fost foarte bine primite de populațiune, aruncându-li-se flori în cale. Populația se arăta bucuroasă că a scăpat de devastările și teroarea bolșevicilor.

Astăzi capitala Ungariei se găsește în deplină liniște și ordine.

M. C. G.

Viața în Budapesta

București. S-au luat măsuri ca populația din Budapesta să aibă alimente suficiente și să fie regulat aprovizionată. Populația e liniștită și calmă.

Reprezentanții presei în Budapesta

București. Peste câteva zile vor pleca în Budapesta reprezentanții presei București.

În Budapesta se află de prezent un mare număr de ziaristi streini veniți din Elveția și Austria.

Cu reprezentanții presei din București vor pleca și doi membri ai guvernului

Până când va rămânea armata română în Budapesta

București. Armata noastră va rămânea, după toate probabilitățile, în Budapesta până după iscălirea păcii de către unguri.

Atitudinea Aliaților

București. — Ziarele franceze, sosite aici, confirmă știrea asupra demersului care Aliații îl făcuseră pe lângă România de a nu lăsa armatele ei să intre în Budapesta.

Ar fi vorba de două demersuri făcute; unul către guvernul român și altul către cel maghiar. Se cerea în unul din aceste demersuri, ca România să nu înainteze în Budapesta, iar în celălalt ca Românii să se retragă pe malul stâng al Tisei.

Față de actul împlinit al intrării trupelor române în Budapesta, nu se cunoște încă atitudinea Aliaților.

Consiliul de miniștrii de eri

Rezolvirea crizei ministeriale. — Semnarea păcii cu Austria

București. — Eri la orele 11 s'a ținut un Consiliu de miniștri, unde d-nul tianu a expus situația și impresiile aduse din Ardeal.

Președintele Consiliului a schițat apoi punctul de vedere al guvernului în situației schimbate de ultimele evenimente.

Peste câteva zile va fi rezolvată problema crizei ministeriale, făcându-se unei formații transitorii, care va semna pacea cu Austria, care e aproape de semnarea.

Internarea bolșevicilor unguri

Viena. — Jurnalele anunță, că după cererea guvernului ungar, guvernul austriac a primit pe Bela Kun în Austria cu condițiunea ca să-l interneze, rămânând în țară până când guvernul ungar îl va putea relua.

Austria are dreptul de a lua orice măsuri de siguranță. Se tratează cu comisiunea Ententei la Viena transferarea internaților într-o dincolo de mare.

Comisarul poporului, Pogány și Rákoczi, și mai mulți bolșevici unguri au internați Sămbăta. Kun fiind internat și cercetat i s'au confiscat 5 milioane de cor.

ARTISTICE

Cabaretul artistic familiar în teatrul „Apollo”

O societate de 30 artiști de cabaret au sosit în orașul nostru spre a da o serie de reprezentații de cabaret cari vor fi pe gustul publicului brașovean.

Repetițiile au început. Programul este întocmit din piese internaționale.

Prestațiunile le vor face pe rând cântăreții și dansatorii români, francezi, englezi, italieni și germani.

În piesele de canto vor apărea pe scenă artiști și artiste din diferite opere din străinătate.

În piesele de dans vor juca artiști cunoscuți pretutindeni.

Direcția va ținea seamă de lumea din orașele mari care este acum în Brașov și a întocmit astfel programul, că pot lua parte la aceste reprezentații familii cât și domnișoare.

Prețurile sunt modeste în comparație cu timpurile prezente.

Sperăm că publicul brașovean, precum și lumea din București vor fi din toate punctele de vedere satisfăcuți.

Censurat de Ioan Brotea

Se caută culegători-tipografi

Pentru o mare tipografie din Cluj. Cheltuielile de drum se achită. Culegătorii vor fi angajați imediat la prezentare.

Dr. Sebastian Bornemisa str. Regele Matias 22

Anunț. În ziua de 5 August mi-a dispărut portofelul în trenul dintre Predeal-Dârste.

În portofoliu se găsea o poliță de 10.000 Lei subscrisă de Manole Boghici și actele de călătorie pe lângă o mică sumă de bani, precum și alte acte importante purtând numele de Ion Boghici.

Acela care îl va aduce în Satu Lung pe adresa Manole Boghici Nr. 368, va primi o recompensă de 200 Cor. afară de banii aflați în portofeliu.

De pe acum declar că polița în orice mână se va găsi va rămânea nulă. 1—1

Sălegeana, institut de credit și economii

Concurs:

Pentru ocuparea postului de contabil la Selăgiana în Jibou jud. Selagiu se publică concurs. Postul este a se ocupa imediat deocamdată interinim. Emolumente leață 2200 Cor. adaus de scumpete 2600 Cor. Locuință 400 Cor. taniemă în raportul venitului și drepturile Statutare.

Ofertele să se înainteze până la 10 August 1919 la adresa Emeric Pop director executiv. 1—1

Urania. Vineri 8, Sămbătă 9 și duminică 10 Aug. 1919 orele 6 și 8 s'au reprezentat cel mai senzațional și mai losal slagăr. O montare grandioasă și lux nemai văzut. *Ultimele site ale lui Iulius Cezar*, extraordinară copo d'operă italiană 6 mari acte.

Doctorul SULIC

Fost intern al spitalelor civile din București. Consultațiuni 11½—12½ a. m. și 2—5 p. m. Telefon 682. Strada Castelului 1—1

De vânzare casa din Str. Pietriș Nr. 17: Informațiuni în Str. Bisericii Nr. 24. 1—1

Casă de vânzare pe coastă Nr. Doritorii o pot vedea în fiecare zi de masă. 1—1

De vânzare sau de închiriat în Valea-Morilor c. No. 5 (în Schimbarea) 5 odăi de locuit, bucătărie, câmp grajd, șoproan, 2 pivnițe, 2 curți și apă curte. Doritorii se vor adresa chiar adresa 1—1

Dela „Tovărășia pantofarilor cismarilor români din Brașov” iau voie a aduce la cunoștința On. Puterii că din cei 10 membri ai acestei Tovărășii au rămas în viață doar 7, și toți aceștia își conștientizează mizeria locuința lor, pe socoteala proprie.

Subsemnatul, care încă am făcut parte din această Tovărășie deasemenea am pășit și îmi continui meseria în vechea mea atelier din Strada Orfanilor Nr. 10 unde primesc tot felul de comenzi, cad în brașua mea.

Rog publicul a mă sprijini ca și trecut asigurându-l, că-l voi servi pe solid și convenabil.

Cu deosebită stimă Vasile Ocșană măestru pantofar

1—3

Cuise de teatru foarte frumoase două garnituri salon și un tablou din natură — ieftin vândut. — A se adresa la administrația Gazetei. 1—1

O vilă de vânzare la Predeal pe șosea, în dosul gării, în bună stare liberă de ori ce sarcină. Proprietatea At. Dr. Părăianu. — Informațiuni la C. M. Ciu Cămpina. 1—1

Regimentul 40 Obuziere Kristof are nevoie de 120000 kg. fân 900000 „ ovăș 600000 „ paie carne, slănină, zarzavat și orice alimente. Oferte închise la rezidența regimentului până la 20 August a. c. 2—2

Anunț. Ghiață de vânzare se găsește la cafenelele „Imperial” și „Transilvania.” 8—8